بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް
ދިވެހިރާއްޖެ

މައްސަލައިގައި ނިންމި ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- **މައްސަލައިގެ ނަންބަރު:** 2015/HC-A/156
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:**
  - * ނަން: މުޙައްމަދު ސަޢީދު
  - * އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A023957
  - * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ސ.[illegible] / ސ.[illegible]
  - * މިހާރު އެޑްރެސް: ސ.[illegible] / ސ.[illegible]

- **އިސްތިއުނާފުގެ ޖަވާބުދާރީ ފަރާތް:**
  - * ނަން: މުޙައްމަދު އަނީސް
  - * އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A042049
  - * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ހުޅުމާލެ ނަންބަރު 4800
  - * މިހާރު އެޑްރެސް: މ. [illegible] / މާލެ

- **ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް:** 08 ރަޖަބު 1436 / 27 އެޕްރީލް 2015
- * **ނިންމި ތާރީޚް** 08 ރަބީޢުލްއައްވަލު 1439 / 26 ނޮވެމްބަރު 2017

- **އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު މައްސަލައިގެ ނަންބަރު:** ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1048/Cv-C/2011 މައްސަލަ
- **ނިންމި ކޯޓު:** ސިވިލް ކޯޓު
- **މައްސަލައިގެ ބާވަތް:** ފައިސާ ހޯދުން
- **ހުށަހެޅި ތާރީޚް:** 17 މޭ 2011
- **ނިންމި ތާރީޚް:** 06 ފެބްރުއަރީ 2013

- **މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:**

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ހަމީދު   އިސްފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ދީދީ   ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފް އިބްރާހީމް

(އިއްތިފާޤު)

● ދައުވާގެ ޚުލާސާ:

މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1048/Cv-C/2011 ޤަޟިއްޔާ އެކޯޓުން ނިންމަވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ސ. ފޭދޫ / ސ. ވާދިވިލާ، މުޙައްމަދު ސަލީމްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުއްވުމުން ބަލައިގަތް ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި، މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ދަފްތަރު ނަންބަރު 4800 މުޙައްމަދު އަނީސްއެވެ.

● ސިވިލް ކޯޓުގެ ނިންމުން:

1- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1048/Cv-C/2011 ޤަޟިއްޔާއަކީ ސ. ފޭދޫ / ސ.ވާދިވިލާ ޒުލައިޚާ ފަރީދާ އާއި ސ. ފޭދޫ / ސ.ވާދިވިލާ މުޙައްމަދު ސަލީމް އާއި ސ. މަރަދޫފޭދޫ / ފަހާގެ ޢަބްދުﷲ ޒާހިރު އާއި ސ. ފޭދޫ / ސ.ވާދިވިލާ އަޙްމަދު ސިރާޖް އާއި ސ. ފޭދޫ / ސ.ވާދިވިލާ އާމިނަތު އަޝްފާ އާއި ސ. ފޭދޫ / ސ.ވާދިވިލާ މަރްޔަމް ސިރާޖް އާއި ސ. ފޭދޫ / ސ.ވާދިވިލާ ޢަލީ ސިރާޖް އަދި ސ. ފޭދޫ / ސ.ވާދިވިލާ ޙަސަން ސިރާޖް މި 08 މީހުންގެ 40% ހިއްސާ އޮންނަ ގުދުރުތި އެއިރުން ހިޔާވަހި ކުއްޔަށް ދޫކުރެވިފައިވާ އަދި ދަފްތަރު ނަންބަރު 4800 މުޙައްމަދު އަނީސްގެ ބެލެހެއްޓުމުގައިވާ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު T-10 03-5090 'ފްލެޓް 212' ނަމަކަށް ކިޔާ ގޯތި މަހަކު 15,000/- (ފަނަރަހާސް ރުފިޔާ) ގެ ކުއްޔަށް ދޫކޮށް އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތަކީ 25 ފެބްރުއަރީ 2001 ން ފެށިގެން 01 ޖޫން 2006 ގެ ނިޔަލަށް ދެމިގެންދާގޮތަށް، ޖުމްލަ 05 އަހަރާއި 03 މަސް [illegible] މުއްދަތަށް އަދާކުރަން ޖުމްލަ 945,000/-ރ. (ނުވަލައްކަ ސާޅީސް ފަސްހާސް ރުފިޔާ) ގެ [illegible] އަމިއްލަ ކުލީގެ 60% (ފަސްދޮޅަސް އިންސައްތަ) ހިއްސާ އޮންނަ

ވާރުތަކުރުމުގައިވާ ޢަބްދުﷲ އަލީގެ ވާރުތައިން ދައްކަންޖެހޭ -/567,000ރ (ފަސްލައްކަ ފަސްދޮޅަސް ހަތްހާސް ރުފިޔާ) މުޙައްމަދު އަނީސްއަށް ދިނުމަށް ޢަބްދުﷲ އަލީ އެއްބަސްވެފައިވާތީއެވެ، އެ އަދަދު އުނިކުރުމުން ބާކީވާ -/378,000ރ (ތިންލައްކަ ހަތްދިހަ އަށްހާސް ރުފިޔާ) އަދި ގުދުރަތީ އައިލެންޑް ރިޒޯޓުގެ 40% (ސާޅީސް އިންސައްތަ) ހިއްސާ އޮންނަ 08 ވާރުތަން މުޙައްމަދު އަނީސްއަށް ލިބެންވާގޮތަށް ފައިސާއަށްބަދަލުކޮށް ދޫނި، މި ފައިސާ ހޯދުމަށްޓަކައި އަންނަނިވި ޤާނޫނީ ވަކިކޮށް ދޫންޖެހޭ ވަރިސާ ޙުކުމްކޮށް ހ. ދާރު / ހ.ވާދިވިލާ ފާތިމަތު ޒަހީރާ އާއި ހ. ދާރު / ހ.ވާދިވިލާ މުޙައްމަދު ސަލީމް އާއި ސ. ވަކަރުދުރު / ވާރާގެ ރަޝީދާ ޒަރީފް އާއި ހ. ދާރު / ހ.ވާދިވިލާ އަޙްމަދު ސަލީމް އާއި ހ. ދާރު / ހ.ވާދިވިލާ އާމިނަތު އަޝްފާ އާއި ހ. ދާރު / ހ.ވާދިވިލާ މަރިޔަމް ސިޒާ އާއި ހ. ދާރު / ހ.ވާދިވިލާ އަލީ ސަލީމް އަދި ހ. ދާރު / ހ.ވާދިވިލާ ޙަސަން ސަލީމްގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ ނަންބަރު 4800 މުޙައްމަދު އަނީސް ހުށަހެޅުމުން ޝަރީޢަތާ މަސައްކަތްކުރެވި،

އެޕީލްއާއިގައި ބުނެފައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވަނީ، "ދުނިޔޭގެ އިސްތޯ ފާހަގަކޮށްދިނުން ނުކުތާގަކަން ރަޖިސްޓަރީ ނަންބަރު ހ.ވާދިވިލާ/ ހ. ދިއަތަރި ފާތިމަތު ޒަހީރާ (ދ.ރ.ކާޑް: A039216) އާއި ހ.ވާދިވިލާ/ އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ސަލީމް (ދ.ރ.ކާޑް: A023957) އާއި ސ. ވަކަރުދުރު / ވާރާގެ (ސ. ޝާޖަހާން) ރަޝީދާ ޒަރީފް (ދ.ރ.ކާޑް: A051031) އާއި ހ، ވާދިވިލާ / މ. ޗޯވިލާ އަޙްމަދު ސަލީމް (ދ.ރ.ކާޑް: A039217) އާއި، ހ.ވާދިވިލާ/ ހ. ދިއަތަރި އާމިނަތު އަޝްފާ (ދ.ރ.ކާޑް: A039214) އާއި ހ. ވާދިވިލާ / ހ. ދިއަތަރި މަރިޔަމް ސިޒާ (ދ.ރ.ކާޑް: A039215) އާއި ހ. ވާދިވިލާ / ހ. ދިއަތަރި އަލީ ސަލީމް (ދ.ރ.ކާޑް: A039352) އަދި ހ.ވާދިވިލާ/ ހ. ދިއަތަރި ޙަސަން ސަލީމް (ދ.ރ.ކާޑް: A039351) ގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ 4800/ހމ. ފާލަމި މުޙައްމަދު އަނީސް (ދ.ރ.ކާޑް: A042049) ކުރަ މި ދަޢުވާއަށް ޝަރީޢަތުގެ ހަމަޖެހޭގެ މަދިން ފެށިގެން،

ދަޢުވާކުރާ ވާރުތުގެ ދަޢުވާއަކީ ދަޢުވާލިބޭ ވާރުތަކުރާގެ 40% (ސާޅީސް އިންސައްތަ) ހިއްސާ ގުދުރަތީ އައިލެންޑް ރިޒޯޓުގެ ހަމަނުވާ ބަހައިލުމުން ބިނާކޮށް އޮތް ދަޢުވާ ނަންބަރު 4800 /

[illegible] [illegible] މުޙައްމަދު އަނީސްގެ ހަވާލުގައި [illegible] ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު 03-5090 10-T '[illegible] 212' [illegible] [illegible] [illegible] މަހަކު -/15,000ރ. (ފަނަރަހާސް ރުފިޔާ) ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 25 ފެބްރުއަރީ 2001 އިން ފެށިގެން 01 ޖޫން 2006 ގެ ނިޔަލަށް [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

[illegible] 212 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] 25 ފެބްރުއަރީ 2001 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible] [illegible]، [illegible] 212 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] -/15,000 (ފަނަރަހާސް ރުފިޔާ) ގެ [illegible] 10 (ދިހައެއް) [illegible] [illegible]،

މަދަނީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 462/MC/2004 ޤަޟިއްޔާއިން ހުކުމް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މުޙައްމަދު އަނީސްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މަދަނީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 462/MC/2004 ޤަޟިއްޔާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަދަނީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 462/MC/2004 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަދަނީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 462/MC/2004 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަދަނީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 462/MC/2004 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] [illegible]،

ޖުމްލަ 212 ދުވަހުގެ ކާބޯތަކެތީގެހަރަދުގެގޮތުން ހަމަޖެހިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގައި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ ސީދާ ނުކުތުން، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ ވަކީލަށް ދަޢުވާކުރުމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން ބަލާ ބަދަލު ބޭނުމެއް ނެތިގެން، ދަޢުވާގައި ހަމަހަމަކުރުމަށް މަޖިލީހުގެ ދަރިވަރު ކޯޓުގެ ނަންބަރު 462/MC/2004 ޤަޟިއްޔާގައި ނިކުތުމުގެ ކުރިން މަޖިލީހުގެ ގޮތުގައި މި ދަޢުވާގައި ހަމަހަމަކުރުމަށް އަދި މި އެއްބަސްވުމުގެ ބަދަލު އެގޮތުގައި ސާފުކޮށް އެބަހުރި، އެ އެއްބަސްވުމުގައި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން ކަން ފަރާތުގެ ނަފަޤާ ފަރާތްތަކުގެ ސާބިތުވުމާ އެންމެހާ ތަކުގައި ބަޔާންކޮށް ސަބަބެއްނެތްކަމައި،

ދަޢުވާއަކީ ހަމަހަމަކުރުމާ އެއްބަސްވުމުގެ ޝަރުޠުކުރުމާ އެއްބަސްވުމެއްކަމަށް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން ބުނެދީފައި، އެ އެއްބަސްވުން ތަޢާރަފުކުރުމުގެ ދުވަހުގެ ނަފަޤާއެއް ދިނުމުގެ ނިޔަތެއް ގެއިކަމައި، އެ އެއްބަސްވުމުގައި އެ ދިނުމުގެ ފަރާތުން ތަފުސީލު ކުޑަކުދި ސާބިތުކުރުމަށްކަމައި، މި އެއްބަސްވުމަށް މަޖިލީހުގެ ނަންބަރު 462/MC/2004 ޤަޟިއްޔާގައި ނިކުތުމުގެ ގޮތުން، އެ ޤަޟިއްޔާއިން ބަޔާން މާލޭ ފަހަރުގެ ވާރިސުންނާއި އަބްދުﷲ އަދި ހުކުމްގެއްލުނު ކޮށްދޭނަމަށް ގާނޫނީ ބަރުމާގެ ގޮތުން ހިނގައިވާ މަޖިލީހުގެ އެއްބަސްވުމެއްކަމުގައި، އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތުން ޖުމްލަ 212 ދުވަހު ނަފަޤާގެ ގޮތުން ދިނުމަށް ޖުމުލަ -/15,000ރ (ފަނަރަހާސް ރުފިޔާ) އަށް ކާބޯތަކެތީގެ މަޖިލީހުގައި ހިނގައިވާކަމަށް ބަދަލުވެފައި ނެތް ސަބަބެއްކަން ހަމަޖެހިފައިވާކަމުން، އަދި ޖުމްލަ 212 ދުވަހުގެ ނަފަޤާގެ ދިނުމަށް ކާބޯތަކެތީގެހަރަދުގެގޮތުން ހިނގައިވާކަމަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ހަމަހަމަކުރުމާ މަޖިލީހުގެ އެ ގޮތުގައި ހިނގައިވާކަމަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ހަމަހަމަ ކުރަސްފަރާތް ދުވަހުގެ ނަފަޤާގެ ނަފަޤާގައި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އޮތް ކުރަސްފަރާތުގެ ޒިންމާކަމުގައިވާކަމަށް، މި މަޖިލީހުގެ ގޮތުގެ ހަމަހަމަކުރުމާ އެއްބަސްވުމެއް ސާބިތު ނުވާ އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެއްވެސް ސާބިތުކުރުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ސާބިތުކޮށް ސާބިތުނުކުރެވިފައިވާކަމައި،

25 ފެބްރުއަރީ 2001 ން ފެށިގެން 01 ޖޫން 2006 ގެ ނިޔަލަށް މަހަކު -/15,000ރ (ފަނަރަހާސް ރުފިޔާ) ގެ ދަށުން ކުލި ހިސާބުކުރުމުން، އެ މުއްދަތަށްވާ 05 (ފަހެއް) އަހަރާއި 03 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ކުއްޔަށް އެކު ޖުމްލަ -/945,000ރ (ނުވަލައްކަ ސާޅީސް ފަސްހާސް ރުފިޔާ) ޖެހޭކަމާއި، މި މައްސަލަގައި ބަލަންޖެހޭނީ މަދަނީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 462/MC/2004 ގެ ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމްކުރުމުގެ ކުރީގެ ޙާލަތަށްރުޖޫޢުވުން، އެ ބާރަވަނަ ނުކުތުން، މުދުރުކި އައިލެންޑް ރިސޯޓުގައި ދައުލަތުގެ ފައިދާގެ 40% (ސާޅީސް އިންސައްތަ) ހިއްސާ ލިބެންޖެހޭކަމާއި، މި ވޯޓުން ކުލީގެ އުނި ޖުމްލަކަމަށްވާ -/945,000ރ (ނުވަލައްކަ ސާޅީސް ފަސްހާސް ރުފިޔާ) ގެ 40% (ސާޅީސް އިންސައްތަ) އަށްވަނީ -/378,000ރ (ތިންލައްކަ ހަތްދިހަ އަށްހާސް ރުފިޔާ) ކަމާއި، މި ފައިސާއަކީ މިފޮތުގެ 212 ކޮޕީ ތުރުކީ އައިލެންޑް ރިސޯޓުން ކުއްޔަށްދިނުމާއި ގުޅޭގޮތުން މުޅިއެއްވުރަ އަރިސް އާއި އެ ރިސޯޓާދެމެދު ކުރެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން 25 ފެބްރުއަރީ 2001 އިން ފެށިގެން 01 ޖޫން 2006 ގެ ނިޔަލަށް ދައްކާފައިވާ ކުއްޔާކަމަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާގެ މިންވަރުކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވީ، މި މިންވަރުގެ އެއްވެސް ފައިސާއެއް ދައްކާފައިވާ ކުއްޔާކަމުން ދުނިޔޭގެ އަދިވެސް ދައްކާފައިވާކަމުގައި ދައްކާފައި ކުއްޔާކަން ހުރަހަށްނުވާކަމާއި، އެކަމަށް ބާކީ އެއްވެސް ކުއްޔެއް މި ދައްކާއި ގެނެސްގެން ހުރަހަށްނިޔާވަންނަކީ، މި ފައިސާއިން އެއްވެސް މިންވަރަށް ދައްކާފައިވާކަމުގައި މަދަނީ ދިނުމަށްޖެހޭ ސަފީހައަށް ދުރަށްޓަކައިވާން، މި -/378,000ރ (ތިންލައްކަ ހަތްދިހަ އަށްހާސް ރުފިޔާ) އަދި ދައްކާފައިވާ ކުއްޔާކަން ދަދުވާކަމާ ކަމަށް ދިނުޖެހޭ ފައިސާދައްކަވާގައި،

ދަޢުވާގައި ހުކުމް ޖޫރީ ވަޔިވަން ކަރަދުވާ ފަރާތަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/HC-A/348 ގެ ޤަޟިއްޔާއަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން ނަގައިދޭން ފައިސާއެކުލަވާފައިވާކަން، ޖޫރީ ވަޔިވަން ކަރަދުވާ ފައި ނަގައިދޭންވާހަކައާއި ނިޔާކުރުމަށްޓަކައި ކުރީގެ ފައިސާގެ ޖުމްލަގައި ދައްކާފައިވާ ކުއްޔާކަން ދައްކަވާ ކަމަށް ދައްކަންޖެހޭ މި -/378,000ރ (ތިންލައްކަ ހަތްދިހަ އަށްހާސް ރުފިޔާ) ދައްކަވާކަން ކަމަށް ވިޔަފާރިގެ ޖޫން މިހާރު 2013 ފެބްރުއަރީ

06 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ފައިސާ ސިވިލް ކޯޓަށް ދައްކާ ދަވާސްތުކުރުމަށް ދަޢުވާލިބޭން ސ.ހިތަދޫ/ ސ. ހިޔަވަހި ފާތިމަތު ފަރީދާ (ދ.ކ.ނ: A039216) އާއި ސ.ހިތަދޫ/ އިރުފުނާގެ މުޙައްމަދު ސަޢީދު (ދ.ކ.ނ: A023957) އާއި ސ. މަރަދޫފޭދޫ / ފަރާގެ (ސ. ޝާޤީރާން) ހައްވާފާ ފަރީދް (ދ.ކ.ނ: A051031) އާއި ، ސ.ހިތަދޫ / ގ. ރޯޒިޔާ އަޙްމަދު ސަޢީދު (ދ.ކ.ނ: A039217) އާއި، ސ.ހިތަދޫ/ ސ. ހިޔަވަހި އާމިނަތު އަސްމާ (ދ.ކ.ނ: A039214) އާއި ސ. ހިތަދޫ / ސ. ހިޔަވަހި މަރްޔަމް ސިފާ (ދ.ކ.ނ: A039215) އާއި ސ. ހިތަދޫ / ސ. ހިޔަވަހި އަލީ ސަޢީދު (ދ.ކ.ނ: A039352) އަދި ސ.ހިތަދޫ/ ސ. ހިޔަވަހި ހަސަން ސަޢީދު (ދ.ކ.ނ: A039351) އަށް އަންގައި، ހުކުމްކޮށް" މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަން އެ ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] ރިކޯޑް ބެލުމުން އެނގެންދެއެވެ.

2- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1048/Cv-C/2011 ޤަޟިއްޔާ އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ސ. ދާރު / ސ.ހިތަދޫ މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ ވަކީލުން 04 (ހަތަރު) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި، އެނުކުތާތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ.

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، މިމައްސަލައަކީ، "އޭ.އޭ.އޭ އެންޑް ޖޫނިއަރސް ކޮންޕެނީ" ނަމަކަށްކިޔާ ޕާޓްނަރޝިޕްކަން ހިންގުމުން އަދި ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވާ [illegible] [illegible] ރިސޯޓް ކުއްޔަށް ދީފައިވާ ކަމަށް މުޙައްމަދު އަނީސް [illegible] ރަޖިސްޓަރީ ނަންބަރު 03-5090-10-T " ޗިޓް 212" ޢަޤްދާ ގުޅިގެން ދައްކަންޖެހޭ ކުލީގެ ފައިސާ [illegible] ދައްކާ [illegible] މައްސަލައަކަށްވާއިރު، އެ ފައިސާ މީހުންގެ 8 އެ [illegible] ދައްކާ ސިޔާދަތުގައި މައްޗަށް ވާރިސުންގެ 8 ފަރާތުގެ ޙިއްސާ [illegible] ހޯދުމަށް ދަރަނި ސާބިތުކުރެވިފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕާޓްނަރޝިޕް

ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާއާއި، 10 ވަނަ މާއްދާއާއި 11 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، ޕާޓްނަރޝިޕްގެ ވަކި ބައިވެރިއެއްގެ މައްޗަށް އެކަނި ދަޢުވާކޮށް ދަރަނި ސާބިތުކުރެވިފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕާޓްނަރޝިޕްތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފު ކަމަށްބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

- ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ، ދަޢުވާ ނަންބަރު 03-5090-10-T "ދިވްލޯ 212" ދޯނި މުދުވުރި އައިލަންޑް ރިސޯޓަށް ކުއްޔަށްދޫކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ މުޙައްމަދު އަނީސް ހުށަހަޅާފައިވާ އެއްބަސްވުމަކީ ސައްޙަ އެއްބަސްވުމެއްކަމަށް ބެލެވޭކަމަށް ސިވިލްކޯޓުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާތީ، އެގޮތުން ބެލެވޭކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވައި ނިންމެވި ޤާބިލުވުމުގައި ފާހަގަކުރެއްވި ސަބަބު މަދަނީ ހުކުމުތަކުގައި ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރަ (onus probandi) އުފުލާނީ ދީނާ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/02 ގެ ޤަޟިއްޔާގެ ހުކުމުގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފުކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

- ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއަކީ، ދަޢުވާ ނަންބަރު 03-5090-10-T "ދިވްލޯ 212" ދޯނި މުދުވުރި އައިލަންޑް ރިސޯޓަށް މުޙައްމަދު އަނީސް ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުމުގެ ސައްޙަކަން ސިވިލް ކޯޓުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވަނީ މަދަނީ މުޢާމަލާތުގައި ސާބިތުކުރުމުގެ ވަސީލަތްތަކުގެ ތެރެއިން ލިޔުމީ މުސްތަނަދުން (written instrument) ޤާއިމުކުރެވޭ ތެރެއިން އެކުލެވޭގޮތުގައި ސޮއިކޮށްފައިވާ ފަރާތުން ދީފައިވާ މުސްތަނަދެއްކަން ޤާއިމުކުރެވޭނީ މުސްތަނަދުގައި ސޮއިކޮށްފައިވާ ފަރާތުން އިންކާރުނުކުރާ ހިނދުގައިކަމަށްވާކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ

ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/02 ފައިސަލާގެ ޙުކުމުގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުޞޫލާ ޚިލާފުވެފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ.

3. މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ސާބިތުވުމުގެ ދަޢުވާގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔުންތަކުގައި ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1048/Cv-C/2011 ފައިސަލާ ނިމިފައިވާ ގޮތް ސަބަބީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތްނުވާކަމަށް ބުނެ، ސ. ފޭދޫ / ސ.ފޮރިވިލާ މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ ވާރިސުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބަލައިލިއިރު، މި މައްސަލަ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ، އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1048/Cv-C/2011 ފައިސަލާގައި ދަފްތަރު ނަންބަރު 4800 މުޙައްމަދު އަނީސްގެ ޙަވާލުގައިވާ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު 10-T 03-5090 'ހިދުކޯ 212' ނަމަކަށް ކިޔާ ދޯނި ވަގުތު -/15,000 (ފަނަރަހާސް ރުފިޔާ) ގެ ކުއްލަށް ސ. ފޭދޫ / ސ.ފޮރިވިލާ ފާތިމަތު ޒާހިދާ އާއި ސ. ފޭދޫ / ސ.ފޮރިވިލާ މުޙައްމަދު ސަލީމް އާއި ސ. މަރަދޫފޭދޫ / ޙައްވާގެ ފަރީދާ އާއި ސ. ފޭދޫ / ސ.ފޮރިވިލާ އަޙްމަދު ސިރާޖް އާއި ސ. ފޭދޫ / ސ.ފޮރިވިލާ އާމިނަތު އަސްލާ އާއި ސ. ފޭދޫ / ސ.ފޮރިވިލާ މަރްޔަމް ސުޒާ އާއި ސ. ފޭދޫ / ސ.ފޮރިވިލާ އަޒީ ސަލީމާ އަދި ސ. ފޭދޫ / ސ.ފޮރިވިލާ ޙަސަން ސަލީމް މި 08 ވާރިސުންގެ ޙިއްޞާ 01 ޖޫން 2001 ން ފެށިގެން 25 ފެބްރުއަރީ ތާރީޚާއި ދެމެދު ދުނިޔޭގައި ޝަރީކު ޙިއްޞާ 40% 2006 ގެ ނިޔަލަށް ބޭނުންކުރެވިފައިވާތީ، ތަނުގައިވާ 05 އަހަރާއި 03 މަސް ދުވަހަށް މުޙައްމަދު އަނީސްއަށް ލިބުނުކަމާ -/945,000ރ (ނުވަލައްކަ ސާޅީސް ފަސްހާސް ރުފިޔާ) ގެ ފައިދާގެ ތެރެއިން އަނީސްގެ ޝަރީކުގެ 60% (ފަސްދޮޅަސް އިންސައްތަ) ޙިއްސާ ނުކުނަ ފަރާތްތަކުގައިވާ ޢަބްދުﷲ އަލީގެ ވާރިސުންނަށް ދޭންޖެހޭ -/567,000ރ (ފަސްލައްކަ ފަސްދޮޅަސް ހަތްހާސް ރުފިޔާ) މުޙައްމަދު އަނީސްއަށް

ދިނުމަށް އަބްދުﷲ އަލީ އެއްބަސްވެފައިވާތީއާ، އެ އަދަދު އުނިކުރުމުން ބާކީވާ -/378,000ރ. (ތިންލައްކަ ހަތްދިހަ އަށްހާސް ރުފިޔާ) އަކީ [illegible] [illegible] ރިޕޯޓުގެ 40% (ސާޅީސް އިންސައްތަ) ހިއްސާ [illegible] 08 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި ފައިސާއާއި މި ފައިސާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފައިސާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، '[illegible] 212' [illegible] [illegible] [illegible] ރިޕޯޓަށް [illegible] -/15,000ރ. ([illegible] ރުފިޔާ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ރިޕޯޓުގައި [illegible] [illegible] 40% (ސާޅީސް އިންސައްތަ) ހިއްސާ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] -/945,000ރ. ([illegible] [illegible] [illegible] ރުފިޔާ) ގެ 40% (ސާޅީސްއިންސައްތަ) [illegible] -/378,000ރ. ([illegible] [illegible] [illegible] ރުފިޔާ) އަކީ '[illegible] 212' [illegible] [illegible] [illegible] ރިޕޯޓަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި އެ ރިޕޯޓަށް [illegible] [illegible] [illegible] 25 ފެބްރުއަރީ 2001 އިން ފެށިގެން 01 ޖޫން 2006 ގެ ނިޔަލަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި -/378,000ރ. ([illegible] [illegible] [illegible] ރުފިޔާ) އަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ ފައިސާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2013 ފެބްރުއަރީ 06 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ފައިސާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފައިސާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1048/Cv-C/2011 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(ށ) ދެވަނަ ކަމަކީ، މި މައްސަލައިގެ ދެފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޔަށް ދީފައިވާ ކަމަށް ބުނާ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު 03-5090-10-T (MIFCO-212) އުޅަނދާ ގުޅިގެން ދައްކަންޖެހޭ ކުލީގެ ފައިސާ [illegible] ދައްކާ [illegible] މައްސަލައަކަށްވާއިރު، އެ ފައިސާ [illegible] [illegible] [illegible] ފަހުގެ 8 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ 8 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާއާއި، 10 ވަނަ މާއްދާއާއި 11 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

[illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުﷲ ޢަލީ އާއި ދެމެދުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 462/MC/2004 ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، "... [illegible] މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި މައްސަލައިގައި [illegible]..." [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible]،

[illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 1048/Cv-C/2011 ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 462/MC/2004 ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 1048/Cv-C/2011 ގެ [illegible] [illegible]

ރިޕޯޓް [illegible] [illegible] [illegible] ނިމުމުގެ ކުރިން [illegible] މުޢާމަލާތްތަކާ ގުޅިގެން އުފުލަންޖެހޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަބަބެއް ނޫންކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

(ނ) [illegible] [illegible]، މުޙައްމަދު އަނީސްގެ ފަރާތުން [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1048/Cv-C/2011 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ހުށަހެޅި ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމުގެ ގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު،

މުޙައްމަދު އަނީސްގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ލިޔުމާއި މުޙައްމަދު އަނީސާ ދެމެދު ވެވުނު އެ ކުންފުނީގެ ނަންބަރު MIFCO-CFPP/212/95/07-A (12 ފެބްރުއަރީ 2001) "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުން" [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމެއް [illegible]، މުޙައްމަދު އަނީސްއަށް [illegible] ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު 03-5090-10-T (MIFCO-212) ދޯނި [illegible] އަދި އެ ދޯނީގައި މުޙައްމަދު އަނީސް [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމެއް [illegible] [illegible]،

[illegible] އެއްބަސްވުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު އަނީސް އާ ދެމެދު 27 ފެބްރުއަރީ 2001 ގައި [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު އަނީސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] (MIFCO-212) ދޯނި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] (MIFCO-212) ދޯނީގެ [illegible] [illegible] -/15,000ރ (ފަނަރަ ހާސް ރުފިޔާ) [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] 10 (ދިހައެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 އަދި 4 ވަނަ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ރިސޯޓްގެ [illegible] އަދި މެދުފުށި އައިލެންޑް ރިސޯޓްގެ ފަރާތުން [illegible]

މީގެ އިތުރުން [illegible] 212 ގެ [illegible] 2004 ގެ [illegible] މެދުފުށި އައިލެންޑް ރިސޯޓްގެ ފަރާތުން [illegible] މުޙައްމަދު އަނީސްގެ ފަރާތުން [illegible] މެދުފުށި އައިލެންޑް ރިސޯޓްގެ [illegible] އަދި [illegible] 212 [illegible] 15,000/- ރ. (ފަނަރަ ހާސް ރުފިޔާ) ކަން [illegible]

[illegible] މުޙައްމަދު އަނީސްގެ ފަރާތުން [illegible] (MIFCO-212) [illegible] 15,000/- ރ. (ފަނަރަ ހާސް ރުފިޔާ) ކަން [illegible]

މުޙައްމަދު އަނީސްގެ ފަރާތުން [illegible] 212 [illegible] (ފަނަރަ ހާސް ރުފިޔާ) 15,000/-ރ. [illegible] (MIFCO-212) [illegible]

ސާބިތުކުރުމުގެ ގޮތުން އެއްވެސް ހެއްކެއް އިސްތިއުނާފުކުރިފަރާތް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1048/Cv-C/2011 މައްސަލައިގައި ދަޢުވާލިބުނު ފަރާތްތަކުން ހުށަހަޅާފައިވާކަން އެނގެންނެތުމުން، އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1048/Cv-C/2011 މައްސަލައިގައި އެ ކޯޓުން ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ފަދަ ސަބަބެއް އަދި ޤާނޫނީ ސަނަދެއް ނެތް ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މި މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންނަށް އިއްތިފާޤުން ފެނިވަޑައިގަތެވެ.

- **ޙުކުމް**

ދެންފަހެ، އިސްތިއުނާފަށްހުށަހަޅާފައިވާ ކަންކަން އެގޮތުން ހުރުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1048/Cv-C/2011 މައްސަލައިގައި ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަކީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމެއްކަމަށް ބަލާނެ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މި މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ޙުކުމްކުރީމެވެ.